

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
CZĘŚĆ I. UWARUNKOWANIA WSPÓŁCZESNYCH PROCESÓW ZARZĄDZANIA ROZWOJEM PRZESTRZENNYM	
1. Zarządzanie rozwojem przestrzennym w kontekście przeobrażeń współczesnej doktryny urbanistycznej (Piotr Lorens)	6
1.1. Pojęcie i znaczenie doktryny urbanistycznej	6
1.2. Ku nowej doktrynie urbanistycznej	7
1.3. Elementy i dylematy współczesnej doktryny urbanistycznej	8
1.4. Zarządzanie przestrzenią jako element współczesnej doktryny urbanistycznej	10
2. Planowanie przestrzenne i instrumenty jego realizacji w świetle teorii ułomnych rynków (Tadeusz Markowski)	12
2.1. Wprowadzenie	12
2.2. Ułomne rynki nieruchomości i efekty zewnętrzne	14
2.3. Instytucjonalne problemy planowania i zarządzania przestrzenią	18
2.4. Elastyczność struktur przestrzennych i elastyczność planowania przestrzennego	20
2.5. Speculacja gruntami i rozlewanie się urbanizacji – przyczyny i możliwości zapobiegania	23
2.6. Instrumentarium zarządzania procesami urbanizacji – próba uogólnienia	27
3. Ułomności rynku, czyli dlaczego i kiedy potrzebna jest interwencja władzy publicznej (Jacek Zaucha)	32
3.1. Regulacja rynkowa a wybór społeczny	32
3.2. Rynek jako regulator procesów gospodarczych	35
3.3. Dobra publiczne	40
3.4. Efekty zewnętrzne	45
3.5. Przestrzeń, plan i rynek	51
4. Ekonomiczna teoria lokalizacji (Jacek Zaucha)	53
4.1. Aprzestrzenność ekonomii	53
4.2. Klasyczna teoria lokalizacji	55
4.3. Współczesne teorie lokalizacji – konkurencja monopolistyczna	67
5. Zasady i źródła finansowania wielkoskalarnych przedsięwzięć urbanistyczno- architektonicznych (Anna Wojewnik-Filipkowska)	76
5.1. Specyfika finansowania wielkoskalarnych przedsięwzięć inwestycyjnych	76
5.2. Finansowanie wielkoskalarnych przedsięwzięć inwestycyjnych	79
5.3. Źródła finansowania inwestycji wielkoskalarnych przedsięwzięć inwestycyjnych	79
5.4. Zasady finansowania wielkoskalarnych przedsięwzięć inwestycyjnych	82
5.5. Zakończenie	84

6. Psychologiczne uwarunkowania przekształceń i rewitalizacji miast – zarys problemu (Krzysztof Sas-Bojarski, Aneta Kiwnik-Dahm)	86
7. Prawne aspekty zarządzania przestrzenią (Katarzyna Sulewska, Marcin Szywała)	92
7.1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju	92
7.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa	93
7.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	94
7.4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	95
7.5. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	95
7.6. Decyzja o ustaleniu inwestycji celu publicznego	96
7.7. Uwagi końcowe	97
8. Struktura zarządzania przestrzenią zurbanizowaną w Turcji (Evren Erdin Hilmi)	99
8.1. Historia zarządzania przestrzenią zurbanizowaną w Turcji	99
8.2. Jednostki systemu zarządzania przestrzenią w Turcji	101
8.3. Uwagi końcowe	107

CZĘŚĆ II. METODY KOMPLEKSOWEGO PLANOWANIA W ZARZĄDZANIU ROZWOJEM MIASTA

9. Polityka regionu na rzecz rozwoju miast – na przykładzie województwa pomorskiego (Anna Gołędzinowska)	110
9.1. Miasta w polityce spójności Unii Europejskiej	110
9.2. Strategia rozwoju województwa pomorskiego 2020	112
9.3. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego	113
9.4. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013	115
10. Czynniki przestrzenne, kulturowe i społeczno-ekonomiczne w zarządzaniu rozwojem miast (Izabela Mironowicz)	120
10.1. Cele zarządzania i miary rozwoju	120
10.2. Czynniki rozwoju miast	121
10.3. Czym są metropolie	127
10.4. Rozwój a zarządzanie	130
11. Rola przestrzeni publicznej w odnowie i kształtowaniu miejskiego środowiska mieszkaniowego (Gabriela Rembarz)	138
11.1. Miasto w osiedlu	138
11.2. Przestrzeń publiczna dzielnicy poosiedlowej	139
11.3. Reurbanizacja na osi przestrzeni publicznej	143
11.4. Niemieckie strategie przekształceń	146
11.5. Syndrom wielkiego osiedla	150
12. Strategie zarządzania obszarami śródmiejskimi – kwestia przestrzeni handlu (Łukasz Pancewicz)	157
12.1. Geneza problemu – ewolucja form handlu oraz TCM jako strategia rewitalizacyjna	157
12.2. Strategie zarządzania śródmieściem	158
12.3. Podsumowanie	166
13. Planowanie strategiczne w gminach (Jacek Sołtys)	168
13.1. Pojęcie i cechy strategii, planu i planowania strategicznego	168

13.2. Procedura i organizacja budowy planu strategicznego, zasady planowania.....	170
13.3. Diagnozowanie i studia nad przyszłością.....	172
13.4. Tworzenie systemu celów.....	174
13.5. Projektowanie i ocenianie rozwiązań strategicznych.....	175
13.6. Wybrane aspekty wdrażania i realizacji strategii. Monitoring.....	176
13.7. Współdziałanie z planowaniem przestrzennym.....	177
14. Prognozowanie w planowaniu i zarządzaniu rozwojem miast. Scenariusze (Jacek Sołtys).....	179
14.1. Scenariusze jako metoda prognozowania, ich typy i role.....	179
14.2. Zastosowanie scenariuszy w prognozowaniu i planowaniu.....	181
14.3. Metody konstruowania i zapisu scenariuszy.....	183
14.4. Analizy, oceny i interpretacje zbioru scenariuszy.....	184
14.5. Wnioski.....	185
15. Strategie rozwoju przestrzennego jako możliwy element systemu planistycznego (Marek Izydor).....	187
15.1. Instrumenty planistyczne w gospodarce przestrzennej.....	187
15.2. Akty planistyczne zgodne z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.....	188
15.3. Znaczenie strategii rozwoju przestrzennego we współczesnych procesach przekształceń miast.....	192
15.4. Strategie rozwoju opracowywane na szczeblu gminnym.....	193
15.5. Podsumowanie.....	197
16. Zarządzanie rozwojem przestrzennym miast w kontekście globalizacji (Dorota Wiśniewska).....	199
16.1. Pojęcie globalizacji.....	199
16.2. Funkcje zarządzania miastem w kontekście globalizacji.....	200
16.3. Globalna transformacja lokalne skutki.....	201
16.4. Kierunki rozwoju globalnego i lokalnego.....	202
16.5. Teoretyczne koncepcje miast w kontekście globalizacji. Cosmopolis a projective city.....	203
16.6. Podsumowanie. Koordynacja działań – globalne wyzwania lokalne wartości.....	205

CZĘŚĆ III. WYBRANE INSTRUMENTY ZARZĄDZANIA ROZWOJEM MIAST

17. Udział jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu rozwojem przestrzennym miast a zasób nieruchomości komunalnych (Dariusz Trojanowski).....	208
17.1. Pojęcie zasobu nieruchomości komunalnych.....	209
17.2. Gmina jako regulator (stymulator) lokalnego rynku nieruchomości.....	210
17.3. Miasto jako deweloper.....	215
17.4. Miasto jako aktywny planista.....	216
18. Planowanie przestrzenne a gospodarka nieruchomościami w Szczecinie (Dariusz Pęchorzewski).....	218
18.1. Plan zagospodarowania przestrzennego a realizacja podstawowych zadań miast.....	219

18.2. Gospodarowanie nieruchomościami a planowanie przestrzenne na terenie Gminy Miasto Szczecin.....	220
18.3. Podsumowanie.....	224
19. Zastosowanie wskaźników krajobrazowych w kompleksowym procesie oceny możliwości przekształceń przestrzeni miejskiej (Miłosz Marciniak)	228
19.1. Wstęp.....	228
19.2. Krajobraz.....	229
19.3. Wskaźniki krajobrazowe a planowanie przestrzenne.....	230
19.4. Problemy prowadzenia ocen krajobrazowych w ujęciu planowania przestrzennego.....	234
19.5. Podsumowanie.....	236
20. Wykorzystanie algorytmicznych i parametrycznych metod projektowania cyfrowego w urbanistyce (Maria Helenowska-Peschke)	239
20.1. Wprowadzenie.....	239
20.2. Projektowanie parametryczne w urbanistyce.....	241
20.3. Projektowanie algorytmiczne (generatywne) w urbanistyce.....	246
20.4. Podsumowanie.....	249

CZĘŚĆ IV. WYBRANE STUDIA PRZYPADKÓW

21. Zarządzanie rozwojem i przekształceniami obszarów o walorach kulturowych. Przykłady z Gruzji i Tajwanu (Aleksandra Czyżewska)	252
21.1. Strategia zarządzania programem w ramach Unii Europejskiej	253
21.2. Unia na Rzecz Rozwoju Kwartału Betlemy w Tbilisi (Gruzja)	254
21.3. Strategia i projekty Biura Odnowy Miasta Taipei (Tajwan)	259
21.4. Mieszanka potencjałów	263
21.5. Podsumowanie.....	264
22. Społeczno-ekonomiczne uwarunkowania działań rewitalizacyjnych na przykładzie Szczecińskiego Centrum Renowacyjnego Sp. z o. o. (Dariusz Pęchorzewski)	268
22.1. Wstęp.....	268
22.2. Charakterystyka aspektów społecznych	269
22.3. Charakterystyka aspektów finansowych.....	271
22.4. Podsumowanie.....	272
23. Miasteczko Wilanów – zarządzanie procesem projektowym (Agnieszka Kowalewska).....	274
23.1. Podstawy projektu	274
23.2. Miejsce o szlachetnej przeszłości – fundamentem stabilnej przyszłości	276
23.3. Projektowanie – dialog i koordynacja	277
23.4. Efekty realizacji	280
23.5. Podsumowanie.....	284
24. Studium przypadku – zarządzanie przestrzenią na przykładzie Forum Kultury w Gdyni (Anna Zawadzka)	285
24.1. Przedwojenna koncepcja budowy Forum Morskiego.....	285
24.2. Charakterystyka współczesnych zamierzeń budowy Forum Kultury w odniesieniu do Forum Morskiego.....	290

24.3. Analiza aktów prawa miejscowego w aspekcie zagospodarowania przestrzeni publicznej historycznego Forum Morskiego.....	291
24.4. Strategia zagospodarowania przestrzeni publicznej Nadmorskiej Strefy Prestiżu Miasta po 1999 roku	294
24.5. Projekt Forum Kultury	297
24.6. Analiza szans i zagrożeń związanych z realizacją Forum Kultury	298
24.7. Podsumowanie	301
25. Strategia włączenia terenów portowych w strukturę śródmieścia Gdyni (Marek Izydor)	303
25.1. Charakterystyka obszaru.....	303
25.2. Rys historyczny obszaru	303
25.3. Analiza stanu istniejącego	306
25.4. Dokumenty strategiczne i planistyczne, wpływające na możliwości zagospodarowania obszaru	307
25.5. Wizja obszaru – istniejące opracowania	309
25.6. Analiza możliwości i szans rozwoju obszaru.....	314
25.7. Strategia przekształceń obszaru.....	315
25.8. Podsumowanie	315
Informacje o autorach	317

